

3 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

[naam],
overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Minderbroeders Franciscanen te Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 6 januari 2012. Op 10 februari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Minister Provinciaal van de Franciscanen in Nederland.

Op 11 april 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is samen met zijn echtgenote verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. T.W.H.M. Weller.

Namens de Orde is verschenen [naam], Minister Provinciaal van de Franciscanen.

2. De klacht

2.1. Klager zat in de periode 1954 – 1957 op [instelling] te [plaats].

In die periode is klager – hij was toen tussen de 13 en 16 jaar oud – seksueel misbruikt door aangeklaagde.

Aangeklaagde was surveillant en leraar op [instelling]. In de genoemde drie jaar heeft aangeklaagde bij klager allerlei seksuele handelingen verricht en deze ook door klager bij aangeklaagde laten verrichten.

Handelingen bestaande uit stoeten, seksueel betasten, op schoot en in bed nemen, klager bevredigen, klager ertoe brengen aangeklaagde te bevredigen, ofwel met de handen, ofwel oraal, klager dwingen enige tijd bij klager te blijven liggen.
In de genoemde periode van drie jaar vond dit eenmaal per week plaats.

Aangeklaagde ontbood klager meestal op vrije middagen, wanneer de andere interne leerlingen gingen sporten of wandelen.

- 2.2. Klager heeft in de loop van zijn leven met verschillende mensen gesproken over de effecten van deze ervaringen en er met therapeuten aan gewerkt. Hij heeft het geluk gehad te trouwen met een therapeute. Zij heeft hem gedurende 40 jaar onvoorwaardelijk gesteund. Sinds enige tijd is klager in behandeling bij een traumatherapeute en praat hij regelmatig met een psychiater. Die ziet het als een posttraumatische stress-stoornis. De traumatische ervaringen zijn bron beleven van herbeleving, bijvoorbeeld nog van nabij voelen en ruiken van huid en schamhaar van aangeklaagde. In die concreetheid zijn de gebeurtenissen nog dagelijks bij klager. Verder zijn er angststromen over toen. Dromen waar klager geen uitweg ziet, gedacht patronen bijvoorbeeld over herhaling, maar nu met klager als dader.

- 2.3. Klager wil met het indienen van de klacht oprechte en werkelijke erkenning van hetgeen hem is aangedaan, vermindering van het leed en toekenning van een financiële compensatie.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

[naam], Minister Provinciaal, heeft in zijn reactie gesteld dat de klacht van klager betreffende aangeklaagde hem vervult van weerzin. Hij schaamt zich er diep voor en biedt aan klager zijn oprechte excuses aan. Hij doet dit op deze manier, zonder enige terughoudendheid, omdat het aantal meldingen betreffende [aangeklaagde] en de verklaringen in het voorliggende dossier, het meer dan waarschijnlijk maken dat het misbruik waarvan klager gewag maakt, heeft plaatsgevonden. Hij ziet geen enkele reden om zich tegen de ingediende klacht te verweren en argumenten aan te voeren waarom zij niet gegrond zou zijn. Hij heeft dergelijke argumenten eenvoudigweg niet.

4. De beoordeling

- 4.1 Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

- 4.3. Er zijn ongeveer 58 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop en het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wel is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de seksuele handelingen die klager in zijn klacht heeft beschreven gedurende drie jaar wekelijks hebben plaatsgevonden.
- De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.
- Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de klacht met zaaknummer 2012-T693 waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde wordt geklaagd.
- Verder heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de verklaring van [naam] waarin wordt beschreven hoe hij seksueel is misbruikt door aangeklaagde. Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik 13 - 15 jaar oud. Aangeklaagde was surveillant, leraar en biechtvader op het internaat. Een persoon waarop kinderen volledig moeten kunnen vertrouwen.
- 4.5. Gelet op het feit aangeklaagde niet meer in leven is, kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [Minister Provinciaal] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Orde het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.
- 4.5. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Minister Provinciaal van de Orde zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Minister Provinciaal van de Franciscanen in Nederland de klacht gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 3 mei 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Minister Provinciaal en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Minister Provinciaal binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 aan de Procedure geeft de Minister Provinciaal daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Minister Provinciaal.